

Polish translation of *Breast screening can save lives*

Badanie piersi może ocalić życie

W Irlandii Północnej kobiety w wieku od 50 do 70 lat są zapraszane na badania kontrolne piersi co 3 lata. Badanie obejmuje specjalnie prześwietlenie, które nazywamy mammogramem. Kobiety powyżej 70 roku życia, nie są automatycznie zapraszane na badanie, ale zachęca się, aby indywidualnie skontaktowały się z lokalnym ośrodkiem badań, aby umówić się na wizytę.

Dlaczego powinnam zrobić badanie piersi?

Badanie piersi zmniejsza ryzyko umieralności na raka piersi.

- Rak piersi to najczęściej występujący rak wśród kobiet w Irlandii Północnej – według statystyk the Northern Ireland Cancer Registry u 1 na 12 kobiet rak piersi rozwija się przed 75 rokiem życia.
- Ryzyko zachorowalności na raka piersi wzrasta w wieku.
- Badanie piersi może pomóc wykryć raka na wczesnym etapie rozwoju, zanim pojawią się inne sygnały i symptomy.
- Jeśli raka piersi wykryje się na wczesnym etapie, to istnieje duża szansa na wyleczenie.

Co się dzieje podczas wizyty?

Wizyta może potrwać do 30 minut. Aby wykonać mammogram będzie trzeba się rozebrać powyżej pasa, dlatego też najlepiej założyć osobną część garderoby na górną i dolną część ciała, a nie sukienkę. Osoba badająca umieści każdą pierś po kolei między dwoma specjalnymi płytkami do prześwietleń. Wykonanie mammogramu zabiera tylko kilka sekund i stosuje się małą dawkę promieniowania.

Gdzie się zgłosić?

W zależności od miejsca zamieszkania, kobiety będą zaproszone na badanie do lokalnego ośrodka (zobacz dane kontaktowe) lub ośrodka objazdowego. Obydwa typy ośrodków spełniają podobną funkcję, ale ośrodki objazdowe mają ograniczoną dostępność. Dlatego też osobom o ograniczonej mobilności może być łatwiej zgłosić się do ośrodka stacjonarnego. Osoby posiadające implanty piersiowe powinny zgłaszać się do ośrodków stacjonarnych.

Czy badanie piersi boli?

Dla niektórych kobiet może to być trochę nieprzyjemne, a dla niewielkiej grupy - bolesne. Pierś musi być utrzymana sztywno w określonej pozycji, żeby uzyskać jak najlepszy obraz, dlatego pierś dociska się. To jednak trwa krótko, a dla wielu kobiet następane badanie nie jest już tak niekomfortowe.

Kiedy dostanę wyniki?

Zwykle wyniki badania wysyłane są do lekarza GP w ciągu 3 tygodni.

Co oznacza ponowne wezwanie?

Okolo 1 na 20 kobiet wzywana jest na drugą wizytę. Dzieje się tak, jeśli wyniki sugerują, że potrzebne są dalsze badania. To niekoniecznie oznacza, że coś jest nie w porządku – 4 na 5 kobiet po dalszych badaniach otrzymuje informacje, że wyniki są dobre.

W jakim stopniu badania piersi są pewne?

Ta metoda jest najbardziej wiarygodnym sposobem wczesnego wykrywania raka piersi. Jednak nie jest doskonała i nie wykrywa wszystkich przypadków raka.

Czy badanie piersi zapobiega rakowi piersi?

Nie. Badanie piersi pozwala na wczesne wykrywanie przypadków raka piersi, kiedy leczenie może być bardziej skuteczne. Jednak badanie może tylko wykazać raka, jeśli już się rozwija. Rak piersi może rozwinąć się w każdym momencie, a u niektórych kobiet dzieje się to w okresie między badaniami. Należy sprawdzać, czy w piersiach pojawiają się jakieś zmiany (zobacz ulotka: Świadomość piersi – zwracaj uwagę na zmiany). Jeśli coś cię niepokoi, skontaktuj się z lekarzem GP, nawet jeśli niedawno wykonano ci mammogram.

Skąd uzyskaliście moje dane?

Twoje dane zostały zaczerpnięte z listy pacjentów GP. Dlatego też należy zadbać, aby przychodnia miała twoje nazwisko i adres. Kontaktujemy się z kolejnymi przychodniami GP co 3 lata, a więc możesz nie otrzymać zaproszenia na badanie w roku, kiedy kończysz 50 lat. Jeśli jesteś zarejestrowana w przychodni GP, na pewno otrzymasz wezwanie przed 53 rocznicą urodzin.

W jaki sposób wykorzystuje się dane z badań kontrolnych?

Dokonujemy regularnego przeglądu danych z badań kontrolnych w celu monitorowania i poprawy jakości tego programu, jak i rozwijania ekspertyzy personelu specjalistycznego. Jest to istotna część każdego programu badań kontrolnych. Personel obsługujący program kontrolnych badań piersi w Irlandii Północnej ma prawo wglądu do danych. Dalsze informacje na temat udostępniania i przechowywania danych można uzyskać od Quality Assurance Reference Centre pod numerem: 028 9055 3949.

Osoby poniżej 50 lat

Badania kontrolne piersi nie są oferowane kobietom przed 50 rokiem życia, ponieważ:

- ryzyko zachorowalności jest mniejsze;
- tkanka piersi tych kobiet jest zwykle bardziej gęsta, co powoduje, że odczyt mammogramów jest trudniejszy;

Jeżeli jednak masz powody do zaniepokojenia, lub też w twojej rodzinie występowały przypadki raka piersi, to skontaktuj się ze swoim lekarzem GP.

A jeśli już chorowałam na raka piersi?

Jeżeli w przeszłości leczyłaś się na raka piersi i zakończyłaś już cykl terapeutyczny, to zdecydowanie powinnaś przychodzić na badania kontrolne, na które wzywamy co 3 lata. Z pytaniami można zwrócić się do swojego lekarza GP lub lokalnego ośrodka badań kontrolnych.

Ośrodki badań kontrolnych

Belfast Health and Social Care Trust (also covering South Eastern HSC Trust)

The Screening Centre
12-22 Linenhall Street
Belfast BT2 8BS
Tel: 028 9033 3700

Northern Health and Social Care Trust

Northern Area Breast Screening and Assessment Unit
Level A, Antrim Area Hospital
45 Bush Road
Antrim BT41 2RL
Tel: 028 9442 4425

Southern Health and Social Care Trust

The Breast Screening Unit
Lurgan Hospital
Sloan Street
Lurgan BT66 8NX
Tel: 028 3834 7083

Western Health and Social Care Trust

The Breast Screening Unit
Ground Floor, The Nurses' Home
Altnagelvin Area Hospital
Glenshane Road
Londonderry BT47 6SB
Tel: 028 7161 1443

Więcej informacji na temat badań kontrolnych piersi w Irlandii Północnej oraz kopie niniejszej ulotki w innych językach i formatach można uzyskać ze strony **www.cancerscreening.n-i.nhs.uk** lub za pośrednictwem lokalnego ośrodka badań kontrolnych.

Projekt i publikacja: the Public Health Agency na zlecenie Wydziału zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa publicznego (the Department of Health, Social Services and Public Safety).